

(Əvvəli ötən sayımızda)

GÜL-ÇİÇƏK BƏZƏYİB ÇÖLÜ, ÇƏMƏNİ

Gül-çiçək bürüyüb çölü, çəməni,
Unudaq kədəri, unudaq daha.
Ətri məst eləyib bütün aləmi,
Soraraq bu ətri, bataq günaha.
Müqəddəs günahdır bu günah ancaq,
Belə günahların sayı çoxala.
Qəlbimiz etirdən bihuş olacaq,
Lalənin, nərgizin payı çoxala.
Gül-gülə yaraşır. Düz sinən üstə,
Sinən gül-çiçəkdən dəstə bağlaşın.
Dəyməsin bədnəzər, göz sinən üstə,
Sinəndə bir çeşmə coşsun, çağlasın.
Gülləri saralsın, solmasın rəngi,
Möcüzə yaratsın, çeşmə sinəndə.
Gözündə birləşsin, dönsün ahəngi,
Çəsməli gözündən su içim mən də.
Çəsmə möcüzəsi, gül möcüzəsi,
Bizi aparacaq dağlar qoynuna.
Bu da təbiətin bizə töhfəsi,
Sarılaq dağının yaşıl boynuna...

DÜŞMƏN OCAQ BAŞINDA

O gün bir məclisə yaman kükrədin,
Çəkdiñ tərəziyə sən ağilları.
Qeyrətdən dəm vurdun, şeir söylədin,
Dandın igidləri, ər oğulları.
Deyirsən nə lazım Nizami şeiri,
Füzuli nədir ki, Bayron yanında.
Həyatda Lorkaya verirsən yeri,
Uçursan Petefi asimanında.
Duydum nələr keçir sisqa könlündən,
Bu yolda məsləkin, əqidən bəlli.
Ancaq bu məsəli yaxşı anla sən:
“Əvvəl evin içi, sonra da çölü”.
Sənintək dönükər özünü dandı,
Axı, bu tarixin nəyi yalandı?
Nəyi yalandı ki, nadan əlində
Bu ellər neçə yol yanib talandı!
Odlara qalandı, köksü oyuldu,
Haqqā güvənənlər haqqı danmadı.
Babamız Nəsimi sərpa soyuldu,
Ancaq amalından yenə dönmədi.
Deməyin zamanın sərt sınağında
Yaş olub yanaqda gilələndi o.
“Ənəlhəq!” söylədi son anında da,
Yanar Günəş olub şölələndi o.

Oxu, tariximi, bir yaxşı oxu!
Böllüb parça-parça satma Vətəni.
Anamız Tomrisin müqəddəs ruhu
Məhsər ayağına sürüklər səni.
Gizləndin Vətənin dar günündə sən,
Məslək dostlarınınla peyman bağladın.
Xəcalət çəkmədin öz əmlindən,
Haldan-hala düşdün: güldün, ağladın.
Sənin ürəyini küdurət didib,
Əbədi zülmətsən, səhərin yoxdur.
Qırqovultək başın kolda gizlənib,
Amma quyrığundan xəbərin yoxdur.
Bir əlində qılinc, birində qələm
Birliyə səsləyən Xətai hani?!

Dedi ölər olsam bu yolda, nə qəm,
Təki azad görün Azərbaycanı.
Sənin kimilərlə söhbətim qısa,
Alnına taleyin hökmü yazılıb.
Diriykən varlığın bilinməyirse
Deməli məzarın çoxdan qazılıb.
Bizi qiymə-qiyəmə yaman böldülər,
Dözdük hər əzaba, dözdük nədəndir?
Bəlkə ona görə bu vaxta qədər
Babəkin qılinci Drezdendədir!
Çoxu öz yurdunda, bəli, bir zaman
Nahaq böhtanlara, dillərə düşdü.
Bəlkə ona görə Füzuli babam
“Şəbi - hicran” - deye çöllərə düşdü.
Kişilər seyrəlib...qılinc qıñadır,
Deşər köksümüzü qəfil nizələr.
Nə qədər Koroğlu dəyirmandadır,

Dilsuz MUSA

ÜLKƏR

Hələ at çapacaq keçəl Həmzələr.
Bada vermodilər ömrü babalar,
Hər qəfil zərbəyə dözdülər mətin.
Düşmənlə üzəbzüz gəlməyə nə var!
Satqından, nadandan qorunmaq çətin.
Nədən bəyənmirsən sən öz dilini,
Eh, nələr görmədi bu odlar yurdu!
Bir elin qeyrəti Qaçaq Nəbini
Sənintək naməndlər arxadan vurdu.
Kişilik qeyrətin paslanıb qında,
Günah göyərdirsən əməlinə bil.
Oğullar itirdik biz Qarabağda,
Ban gec də olsa bu ləkəni sil!

ƏF, 1996-cc

NEYLƏYİM?

Ehey! Gidi dünya! Payız ömrümüzü
Günləri sap edib gözə, neyləyim?
Bir vaxt işiq verdin didələrimə,
İndi nurdan düşən gözü neyləyim?...
Binadan olmayıb behin, bazarın
Kimiyə acısan, kimiyə şirin,
Küllənən ocaqda işarir qorun
İstisiz ocağı, közü neyləyim?

Əzəldən sırrını bilən olmadı,
Dərdini səninlə bölən olmadı,
Çağirdim, haraya gələn olmadı,
Bükülen biləyi, dizi neyləyim?
Çəsməndən doyunca içənimmi var,
Göyərən zəmini biçənimmi var.
Körpüdən salamat keçənimmi var,
Zəmisi qurumuş düzü neyləyim?
İndi at səyirdir nadan, sərsəri,
Yoxdu yaxşının da daha dəyəri.
Yaman azalıbdır sözün kəsəri,
Qiymətsiz, kəsərsiz sözü neyləyim?
Ömrün payız fəsli, küləklər əsir,
Qarşımı indi də qarlı qış kəsir.
Könlün qovuşmaqcun yaza tələsir,
Xəzana bükülmüş yazı neyləyim?..
Ehey! Gidi dünya!

Payız ömrümüzü
Günləri sap edib gözə neyləyim?
Bir vaxt işiq oldun didələrimə,
İndi nurdan düşən gözü neyləyim?

YAŞA, DÜNYA

Göylərimdə, ağ buludlar azalıb,
Ömrün-günün yanan şəmi sozalıb.
Dünənimdən bu günümə nə qalıb?
Daha gəlməz o yerlərdən sorağım,
İndən belə xatirələr qonağım.
Deyən bir vaxt “alov”muşam,
“od”muşam,
O günləri sapand edib atmışam,
Demirəm ki, hər arzuya çatmışam,
Hani məni məndən alan günlərim?
O doqqazda qəlbi talan günlərim?

Bir sevdanın ocağında göz oldum,
Bir gözələrə göz muncuğu, göz oldum,
Neyləyim ki, ağızlara söz oldum,
Söylə, anam, bu nə söz-sov, nə qeybət?
O balaca Dilsuz hanı, bir oyat...
Dünənimdə yarpaq-yarpaq xəzəlim,
Sabahımı nə gözlöyir, nə bilim,
Gündoğandan günbatana mənzilim.
Bu həyatdır yoxuşunda enişə,
Əzel gündən belə olub gərdişi.
Demirəm ki, ötenləri unudaq,
Qoy kök üstə pöhrələnsin hər budaq,
Kökümüzü, soyumuzu yaşadaq,
Tanrı özü qoy bizlərə
Həkim olacaqdı, həkimlik adı,
Ona böyük ümidi, qol-qanad verdi.
Onu təbrik etdi dostlar, tanışlar,
Təbrikler gəlirdi bir əldən yenə.
Sevinib güləyin indi yeri var,
Bu da bir bayramdı bayram eşqinə.
Anası siğmirdi heç yerə, göyə,
Sevincin, şadlığın hüdudu yoxdu.
Çox sağlam ol, ay qızım, hey deyə-deyə,
Hətta əllərinə həna da yaxdı.

Quş olub göylərə uçmaq istədi,
Atası görmədi heyif bu günü.
Qızını doyunca quçmaq istədi,
Tale qismət etdi ona bu günü.
Fatma xala nəzir-niyaz payladı,
Şirnini, noğulu əsirgəmədi.
ATİ-yə girmişdi bu il övladı,
Arzusu çin oldu... Daha nə dərdi?...
* * *

Tələbə adını daşıyan gündən,
Dəyişdi Ülkərin halı, əhvalı,
Anadan aralı yaşayan gündən,
Oturdu havalı, gəzdi havalı.
Təzə dostlar tapdı, tanışlar tapdı,
Dəyişdi ömrünün mənası bütün.
O təzə dəbləri havada qapdı,
Yadına düşmədi anası bir gün.
Ülkər bəyənmədi kəndi, kəsəyi,
Öz doğma anası yadından çıxdı.
Dar günün dostları, ümid, gərəyi
Ona həqarətlə, nifrətlə baxdı.
Rəngini, ruhunu dəyişdi tamam,
Neçə rəngə düşdü buqələmun tək.
Heç kəsin ağlına gəlməzdi, aman,
Qızçıqaz bu qədər çox dəyişəcək.
Xətrinə dəymədi onun bir kərə,
Ona kəm baxanın gözünü oyar.
Ana qərq olmuşdu düşüncələrə:
“Qızını döyməyen dizini döyər.”
Bələ üsulların mənası varmı,
O ki, ad qazandı adlar içində.
İnsanı döyməkələ adam olarmı
Od tutub yanırı dələr içində.
Kənd əhli yamanca nigaran idi,
Bu acı xəbəri daşımaq çətin.
Anadan çoxusu bədgüman idi,
Bu dərdlə, kədərlə yaşamaya çətin.
Bəzisi anaya təselli verdi,
Dərdini, sərini dağıt dedilər.
Bəzisi çıxışı tək bunda gördü,
Qızına bu yoldan qayıt dedilər.

Hərə bir söz dedi Fatma xalaya,
O isə sığındı göz yaşlarına.
İndi nə söyləsin ana balaya
Sanki mil çəkilib baxışlarına.
Bu yandan Ülkərdən xəberlər gəlir,
Bu yay da o kəndə qayıtmayacaq.
Ananın fəryadı göyə yüksəlir,
O yenə yanında tapılmayacaq.
Ülkər öz işində, öz gücündədir,
Neyinə gərəkdir yamaqlı bir kənd.
Günləri deyəsən burda xoş keçir,
Onu cəlb eləmir çomaqlı bir kənd.
Bu kəndin başına bir gəl dörd dolan,
Kəndin kənd adı var, şəhərin şəhər.
Anan çox üzülüb, halı pərişan,
Günə gün calama, sənsə, ay Ülkər!
Uşaqlıq çağlarının bu kənddə keçib,
Bu yerlər səninçün əzizdir hər an.
Hər kəs taleyini bu kənddə seçib,
Sən bu kəndə güvən, kəndə arxalan.
Anan saçlarını aq-qara hörib,
Sənlə nəfəs alıb, sənlə ucalıb.
O ağrı-acını çox erkən görüb
İndi haldan düşüb, xeyli qocalıb...